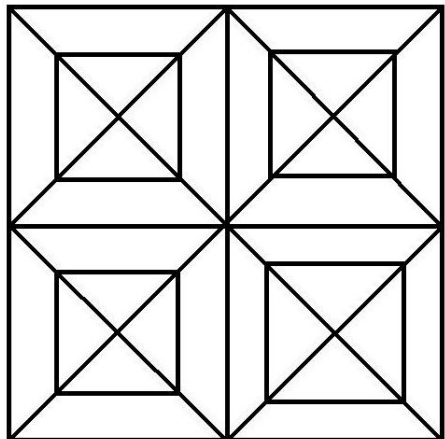

Koolimõistatused

- Teist sööb, ise karjub?
- Ümber linna ulatub, ümber pea ei ulatu?
- Neli teevad aset, kaks näitavad tuld, üks heidab magama?
- Lipp lipi peal, lapp lapi peal, ilma nõela pistmata?
- Kanda jaksab, lugeda ei jaks?
- Seest siiruviiuline, pealt kullakarvaline?
- Istub kui isand, tormab kui tont?

Teist sööb, ise karjub? Ümber linna ulatub, ümber pea ei ulatu? Neli teevad aset, kaks näitavad tuld, üks heidab magama? Lipp lipi peal, lapp lapi peal, ilma nõela pistmata? Kanda jaksab, lugeda ei jaks? Seest siiruviiuline, pealt kullakarvaline? Istub kui isand, tormab kui tont?

Mitu ruutu ja kolmnurka on pildil

Tippasjad

✓ Mis on kiiruse tipp?

See, kui viskad palli kümnendalt korrusele alla, siis jooksed viiendale korrusele, lööd pallile hoogu juurde ning lõpuks lidud alla ja püüad palli kinni.

✓ Mis on aegluse tipp?

See, kui tigu pidurdab kurvis või kui kilpkonn võtab käänakul kiiruse maha. Või see, kui inimene käib nii aeglaselt, et vari jõuab temast ette.

✓ Mis on laiskuse tipp?

Kui näed tunnis und, aga ei viitsi vaadata.

✓ Mis on vaikuse tipp?

Streik vildisussitehases.

✓ Mis on lühiduse tipp?

Pead toolile ronima, et oma soengut sättida.

✓ Mis on väiksuse tipp?

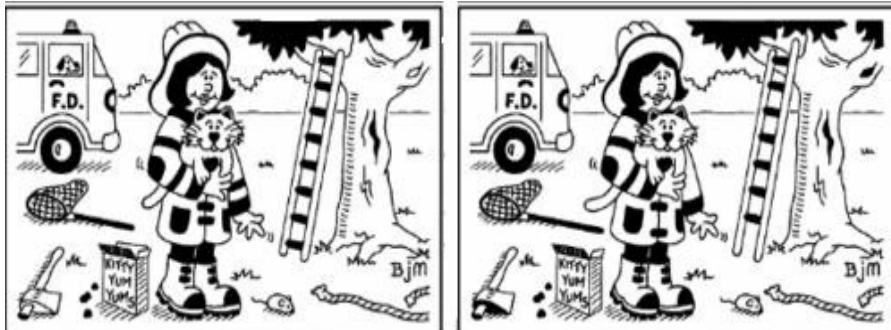
Mannatera kükitab.

✓ Mis on rumaluse tipp?

"Ei tea."

"Väga õige. See ongi"

Leia erinevused

Lahenda ristsõna

Postikaru

Võru I Põhikooli ajaleht – www.vip.edu.ee – mai 2011

Võru linnapea tutvus Võru I Põhikooli igapäevaeluga.

Fotol Võru linnapea Jüri Kaver, abilinnapea Kersti Kõosaar ja direktor Helve Sibul

Foto Marianne Meff

Me oleme igal kevadel natuke küpsemad ning targemad kui kevadel aasta tagasi, kuigi me seda endale ei tunnista. Ikka on tunne, et see parem osa elust, suured teod ja õiged sündmused on kusagil ees ...

Tegelikult võin tõdeda, et see kes soovis oma koolielu mitmekesistada, seda ka sai. Neljandal veerandil toimus huvitavaid laagreid, ekskursioone, õuesõppepäevi ning esinemisi. Tutvuti Võru maakonna ettevõtetega, lauldi ja tantsiti end koolinoorte laulu- ja tantsupeole, võeti mõõtu spordisaalis ning staadionil. Loodan, et kõige selle kõrval jäi mahti ka õppimiseks!

Soovin teile kena vaheajaga! Nautige Eestimaa suve, koguge häid mõtteid ning energiat, siis olete järgmisel aastal ka sündmuste keerises!

Direktor Helve Sibul

14.—15. aprillil toimus Sõmerpalu Põhikoolis Võrumaa noorte keelehuviliste laager.

Esimesel päeval rääkis metsamoor Irje Karjus noortele, kuidas sõnadega saab loodust mõjutada. Ta jutustas huvitavaid lugusid, kuidas inimesed on loitsu abil ilma muutnud või loodusest abi saanud. Kirjandustudeng Kadi Soop pidas huvitava ettekande teemal „Kuidas rääkida raamatutest, mida sa lugenud ei ole“. Varstu õpetaja Lea Mändmets rääkis sõnadest ja nende jõust, headest ja halbadest sõnadest meie ümber. Evar Saar rääkis Urvaste kohanime ajaloost. Loengute vahel lahendasid õpilased rühmatööna praktilisi ülesandeid,

mida juhendasid õpetajad Kristi Pettai ja Mirli Isak. Esimene päev lõppes luuletajate esinemisega. Aapo Ilves esitas kitari saatel oma laule, mis võeti suure vaimustusega vastu. Mitmed viisijupid jäid veel mitmeks päevaks kummitama. Hilisõhtul luges Hänilane oma võrukeelset luulet.

Teise päeva hommikul tehti Ester Allase ettenäitamisel virgutusvõimlemist. Pärast hommikusööki rääkis Võru Täiskasvanute Gümnaasiumi õpetaja Ester Allas korrektsest kirjakeelest, Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi abiturient Birgit Pettai tutvustas oma uurimistööd õpilaskesest ning luuletaja Hänilane luges kooliteemalisi

Sündmused

04.06.-31.08. – suvevaheaeg

Selles numbris:

- ✓ Keelelaager
- ✓ Tund Meenikunno rabas
- ✓ Euroopa päev
- ✓ KEAT
- ✓ Karjäärpäev
- ✓ Abiks matakasellile
- ✓ Matkamäng Kubijal
- ✓ Kiviajapäev
- ✓ Nuputa

Postikaru

Võru I Põhikool

Seminari 1

65608 VÕRU

Telefon:

7821234

E-post:

kool@vip.edu.ee

Veebileht:

www.vip.edu.ee

Fotod: Ülle Tamm

luuletusi. Pärast ettekandeid tegid noored rühmades praktilisi ülesandeid ning esitasid neid.

Laagri lõpuks ütles Sõmerpalu Põhikooli direktor Kristi Pettai mõned lõpusõnad ja laager saigi otsa. Üritus oli ühtaegu hariv kui ka lõbus.

Laagri toimumist toetasid Võrumaa Omavalitsuste Liit, Eesti Kultuurkapital ja Sõmerpalu Põhikool.

Heleene Hollas, Sigrid Malva, Maarja-Liis Jänes

Euroopa päev

Ilmselt teavad vaid vähesed eurooplased, et 9. mail 1950. aastal astuti esimene samm praeguse Euroopa Liidu väljakujunemise suunas.

Tol päeval, mil kogu Euroopat oli ähvardamas kolmanda maailmasõja oht, luges Prantsusmaa välisminister Robert Schuman Pariisis rahvusvahelisele pressile ette deklaratsiooni, milles kutsus üles Prantsusmaad, Saksamaad ja teisi Euroopa riike ühendama oma sõe- ja terasetootmise "Euroopa föderatsiooni loomise esimese alustalana". Schuman tegi ettepaneku luua riikideülene Euroopa institutsioon, mille ülesanne oleks sõe- ja terasetööstuse juhtimine. Tegemist oli majandusharuga, mis tol ajal oli kogu sõjalise jõu aluseks. Riigid, kelle poole ta pöördus, olid üksteist peaaegu hävitanud kohutavas konfliktis, millest jäi järele materiaalse ja moraalse laastatuse hõng. Niisiis sai kõik alguse sellel päeval. Seetõttu otsustati Euroopa Liidu juhtide tippkohtumisel Milanos 1985. aastal tähistada 9. maid kui "Euroopa päeva". Euroopa Liit on oma kodanike teenistuses. Säilitades oma eripärased väärtused, kumbed ja keele, peaksid Euroopa kodanikud tundma end mõnusalt oma „Euroopa kodus“. Nagu kõik Euroopa riigid, tähistab ka Eesti riik Euroopa Päeva. Ka meie kooli 9.c klassi õpilased osalesid Võrumaa Keskraamatukogus Euroopa Päevale pühendatud raamatukoguõöl.

Küsitlus

Postikaru uuris,

- mis jäi lõppevast õppeaastast kõige rohkem meelde?
- millised on suveplaanid?

Gabriel 8.b:

- Aasta läks kuidagi väga kiirelt, ei märganudki. Ja juba saabki läbi. Ega midagi erilist juhtunudki, lihtsalt õppisin.
- Suvel plaanin tööle minna, et taskuraha teenida. Ka Tallinnasse sõbrale külla tahan jõuda.

Karina 5. kl:

- Mulle meeldis Jurmala veepargis käik. Seal sai ujuda ja lahe oli torudest alla lasta.
- Ootan päästeteenistuse suvepäevadele minekut. Oleme seal perega varemgi käinud. Mulle meeldis seal, sest lastele toimus palju põnevaid. Eriti vinge oli piraatide teemapäev.

Õp. Kaja:

- Nagu ikka, kõik halb ununeb ja meelde jääb

9.c klassi tublid lauluneid-noormehed olid ürituseks hoolega harjutanud Euroopa Päevale kohaselt kahte võõrkeelset laulu: inglise- ja saksakeelset. Esitajad olid aga nii ülemeelikus tujus, et tõeline elamus laulust jäi kuulajatel saamata.

Üritus oli suurepäraselt organiseeritud, kahjuks nappis aga huvilisi. Avatud olid näitused, nautida sai Ira Petrova näiteringi esitatud naljalugusid ja sõna said mitmed nimekad tegelased nii Võrust kui ka mujalt. Külaskas oli ka kirjaneitsi Kerttu Rakke.

Õpetaja Eva Aader

Vaadake ka projekti kodulehekülge
<http://www.envi-sust.eu/>

Sel kevadel lõppeb kaks aastat kestnud Comeniuse projekt "Environment & Sustainability". Viimane projektikoosolek toimus aprillis Türgis Gaziantepi linnas.

vaid hea: toredad õpilased ja huvitavad üritused – venekeelsete laulude õppimine 9.a-ga, 9.a ja õpetaja Regina huvitavad lahendused moeshow`l.

- Suveplaanid pole veel konkreetselt paigas, aga tahaksin väga külastada oma ammuseid sõpru, kus nad ka ei elaks...

Õp. Helve:

- Meelde jääb president Ilvese külaskäik meie kooli. Liikudes delegatsiooniga koolimajas, olin uhke hubase koolimaja, elurõõmsate õpetajate ning distsiplineeritud õpilaste üle.
- Tahan puhata suvisel Eestimaal.

Kaspar 9.c:

- Oli eriti külm talv, mis andis mitu vaba päeva. Sel aastal tuli ette ka mitmeid sissemagamisi. Pärts tihhti pidin taluma seda, kui tujukad õpetajad oma paha tuju minu peale välja elasid.
- Kavatsen minna Pärnusse puhkama ning muidugi põhikooli lõpetamise puhul peo maha pidada.

Õuesõppetund Meenikunno rabas

11. mail käisid 7. klassid keskkonnaameti kevadise õppeprogrammi raames Meenikunno rabas. Maastikukaitses moodustati 1981. aastal kaitsmaks Meenikunno sood ja sellega piirnevat Must- ja Valgejärve ning neid ümbritsevat mõhnastikku. Raba ripub n.ö õhus – põhjavesi on sügaval ja raba alla jääb kuiv kiht. Aastatuhandeid kestnud raba kujunemise protsess jätkub ka praegu. Moodustunud on älved ja kolm rabajärve, kaks suuremat rabasaart on Pikksaar ning Pähklisaar.

Rahvapärilise kohaselt ehitasid rootslased Põhjasõja ajal palkidest tee läbi raba. Tänapäeval saab matkata RMK matkarajal. See on ringikujuline ning koosneb 2,4 km pikkusest laudteest ja 3,4 km pikkusest metsarajast. Rajal on 13 infopunkti, mis tutvustavad raba ja metsa. Meie matkasime mööda laudteed Päikeseloojangu maja juurest Liipsaare matkaonnini.

Carl Erik 7.a: Parklas jagati meid gruppidesse, ning giid andis meile kotid, milles olid töölehed. Retke jooksul pidime sinna taimi koguma. Päikeseloojangu maja juures anti igale gruppidele ühte rabaelanikku kirjeldavad kaardikesed, mida teised ei tohtinud vaadata. Grupi esindaja hakkas siis teistele vihjeid andma, milline see tegelane välja näeb, kuidas käitub jms. Neid ei olnud üldse lihtne ära arvata: mõnest linnust ja putukast polnud me enne midagi kuulnud.

Elin Truija 7.a: Rabas liikusime mööda laudteed. Kui tee ääres mõni põnev taim silma hakkas, astus meie giid Veiko kõrvale ja rääkis sellest lähemalt. Kõigepealt juhiti meie tähelepanu ühele männile, mille tüvi oli keerdus nagu välja väänatud voodilina. Miks need keerud puu tüvele tekkinud on, ei osanud ka giid täpselt seletada, aga ta arvas, et ju on see kuidagi valguse poole pööramisega seotud. Rabamänd on samavanast nõmmel kasvavast

puust ikka palju madalam ja nirum – tema juured on hästi pindmised, juua saab ta ainult vihmavett, põhjaveeni juured ei ulatu, seega ei saa ka toitained kätte. Õppisime tundma (tuletasime meelde) turbasammalt, hanevitsa, kanarbikku, tupp-villpead. Väikese roosa õiega taim, mis just õitsema hakkas, oli küüvits. Taim, mis rabas pea valutama paneb, on sookail. Meie matka ajal oli külm ilm, nii pidime selle lõhna tundmiseks taime varre puruks muljuma, soojema ilmaga lõhnab see aga üsna lõmmatavalt. Kui sookail kogemata suhu satub, võib kõht korrast ära minna. See taim on mürgine. Loomulikult kasvab rabas palju jõhvikaid. Mõned ületalve säilinud marjad hakkasid raja ääres silma ka, õpetaja maitset ja ütles, et on õige natuke käärima maitsega.

Kris 7.a: Sain teada, et huulhein toitub putukatest. Laudraja kohta rääkis giid, et selle rajamine oli päris kulukas (üks jooksev meeter maksis umbes 200 Eesti krooni) ning vaevanõudev (palgid ja laud tuleb talvel mootorsaania kohale toimetada). Nüüd on RMK-I plaanis laudteed uuendada hakata ning see kavatsetakse teha nii laia, et sellel ka ratastoolidega liikuda saaks.

Madis 7.a: Soojärve ääres saime binokliga linde vaadata – see oli põnev. Järve vesi oli pruunikas, giid rääkis, et see on väga happeline ning seetõttu kalu seal ei ole. Sain teada, et älved on kinni kasvavad laukad ning nendest on väga raske välja pääseda, kui sinna sisse vajud. Älved tunneb ära selle järgi, et need on hästi helerohelised. Laukad on lahtise veega.

Mari-Liis 7.b: Meie matk lõppes matkaonni juures, kus oli ka

vaatetorn. Seal tegime energiaringi. Käbi edasi andes pidi igaüks jagama ühte positiivset kogemust sellest retkest. Siis saime väikeste gruppidega vaatetorni ronida ning ümbrust vaadata. Kuna ilm oli jahe, saime töölehed kaasa, et need bioloogiakunni ära täita. Nii jäigi õpitu paremini meelde.

Retk oli väsitav, aga tuju püsib hea

Kellest ma teile nüüd räägin?

Hanevits on üks naljaka nimega taim

17. märtsil toimus koolis karjääripäev 5.-9. klasside õpilastele. Päeva raames külastati lähikonnas erinevaid ettevõtteid, saamaks ülevaadet nende tööst.

8.a+b.b klassi noormehed käisid tutvumas mööblimeistrite tööga AS-is Wermo.

Arlet, Mihkel, Sander: Saime teada, et Wermo alustas tööd 1947. aastal, seega on seal mööblit toodetud juba 64 aastat. Praeguseks ollakse üks neljast suuremast mööblitootjast Eestis. Firma teeb koostööd IKEA, SOTKA, MASKU ja ISKU-ga. Meie mööbel jõuab läbi kaubanduskettide väga erinevatesse maadesse ning on seal hinnatud. Wermos tehakse täispuidust mööblit: kappe, toole, laudu, riuleid jms.

Ringkäigul mööblitsehhis nägime, kuidas tehti puitmööbli detaile: lauajalgu ja -plaate, mida treiti, lihviti, lakiti. Kõigi tööde jaoks olid masinad. Saime teada, et ettevõttes ollakse ökonoomsed ja keskkonnasõbralikud. Lakkide ja papi jäätmeid taaskasutatakse. Enamikku masinaid juhitakse arvutitega. Töötajaid on praegu umbes 80. Tihedat koostööd tehakse Võrumaa Kutsehariduskeskusega. Igal aastal käib ettevõttes ka kümmekond praktikanti. Tööruumid olid soojad ja valged, ent müra oli väga suur.

8.a+b neid külastasid samal ajal AS-i Võru Rõivas.

Firmas toodetakse silmkoelisi ja heegeldatud rõivaid, mida müüakse Norrissoni märgi all samanimelistes kauplustes Eestis ning ka välismaale. Võrus ettevõttel oma poodi ei ole, aga siin korraldatakse müügipäevi, kust soovijad saavad endale sobiva eseme osta. Firma toodete hinnad on keskmisest pisut kõrgemad, kuid

mitte ülejõukäivad.

AS Võru Rõivas toodab vormiriideid, koolivorme, lastekombinesoone, mütse. Enamiku toodangust moodustavad naisterõivad. Riieid ostetakse sisse väga vähe, ainult detailide jaoks. Põhiliselt kootakse kangas kohapeal ning see valmistatakse kvaliteetsest Eesti lõngast. Selles ettevõttes töötavad kudujad, õmblejad ning lõppviimistleja, samuti töödejuhataja ning mehhatroonik, kokku on töötajaid 26.

7.a tutvus päästeameti tööga.

Tiina: Lõuna-Eesti Päästkeskuse Võrumaa päästeosakonnas kuulasime kõigepealt loengut. Räägiti büroodest ja ametitest päästeametis, saime teada, et päästjaid koolitatakse Väike-Maarja päästekoolis ja Sisekaitseakadeemias. Päästjad teevad väga tänuväärset, kuid ohtlikku tööd: avariilistest autodest tuleb inimesi välja lõigata, tulekahjusid kustutada, jääst läbivajunud aidata. Kutsungile tuleb reageerida väga operatiivselt, sest enamasti on õnnetuste puhul ohus ka inimeste elu ning tervis. Peale loengut täitsime kuuldu põhjal töölehe ning seejärel suundusime garaaži. Nägime varustust ning saime proovida erinevaid asju tõsta. Seadmed olid ikka päris rasked. Selles garaažis oli ka Lõuna-Eesti depoode trofee – pritsiauto peal oli Nublu pilt.

7.b jälgis OÜ Timo Keraamika tööd.

Timo-Keraamika on 1993.a asutatud 25 töötajaga firma, kelle toodanguks on valgest põletatud savist käsitööna valmistatud kujud, eelkõige aiakujud. Eestimaa

koduaedades võib kohata konni, tigusid, jäneseid, koeri või hanesid, mis valminud Timo Keraamika kogenud meistrite kätetööna. Lisaks sellele tehakse armsaid looma-linnukujusid tuppa riulisse, lauale või seinale panemiseks, samuti ingliskujusid, meeneid lihavõtteks ja jõuludeks. Tarbekeraamikast

moodustavad põhilise osa toobid, kruusid, pudelid ja vaasid. Samuti tehakse kausse, taldrikuid ning lillepotiümbriseid. Uuem põnev toode on pudel-saunatermomeeter, millesse leilivõtmise ajal saab valada sobivat aroomiõli.

Johanna: Nägime kuju valmimise protsessi algusest lõpuni. See oli põnev. Mulle ei meeldinud see koht, kus valati, viimistleti ja glasuuriti. Seal oli liiga umbne ja tolmu.

Günther: Päris huvitav oli, eriti meeldis mulle valaja töö. Vahva oleks olnud, kui oleksime ka ise saanud proovida midagi teha.

9. klasside noormehed käisid OÜ Rauameistris.

9.b: Väimelasse sõitsime liinibussiga, 51 senti pidi igaühel endal kaasas olema. Väimelas tegi buss meile eraldi peatuse ja peale kümneminutilist jäisel teel liuglemist astusime asutuse väravatest sisse. Ümarlauavestlusel räägiti meile firmas töötavatest inimestest, töödest, mida nad teevad ning ohutusnõuetest erinevate tööde teostamisel. Kuna kõneleja jutust tuli leida vastused meie töölehel olevatele küsimustele, ei tulnud kellelgi pähe mitte kuulata või kõrvaliste asjadega tegelda. Käisime ka ringkäigul asutuse territooriumil ja tsehhides. Iga tööoperatsiooni (värvimine, keevitamine, montaaž jm) jaoks oli eraldi ruum. Mõnes ruumis oli väga tugev müra, mõnes kõrvallõhnad (värvimine), mõnes liiga tolmu (keevitus). Saadud kogemus on õpetlik, vajalik ja huvitav. Oskustöö on väga vajalik ja nõutud, kuid kindlasti mitte kerge.

Kevin 9.c: AS Rauameistris tehakse metallitööd. Iga töötaja teeb tükitööd, see tähendab, et talle antakse kätte skeem, mille ta algusest lõpuni valmis teeb. Palk sõltub valmistoodangu hulgast. Minu jaoks oli ringkäik firmas põnev, kahjuks ei saanud töödesse eriti süveneda, sest meil jäi aega napiks. Aga silmaringi laiendasin ikka.

6.a väisas trükikoda.

Richard: Meile tutvustati erinevaid tööülesandeid, töökohti ja masinad. Nägime, kuidas valmib ajaleht: enne meie postkastidesse jõudmist läbib materjal, mille ajakirjanik on kogunud, päris pika tee, enne kui sellest leht saab. Trükikojas lõhnas eriliselt, seal oli väga lärmakas. Arvan, et mulle endale ei meeldiks seal töötada, sest töö on rutiinne ja töökoda väga tolmu.

Pärast ringkäiku täitsime töölehed,

kus olid erinevad küsimused ja ülesanded.

6.b külastas aktsiaseltsi Abris.

Annabel: Selles firmas toodetakse jalanõusid, samas on ka pood, kus neid müüakse. Poest me oma tutvumiskäiku alustasimegi. Müüjanna näitas meile erinevaid botaseid, sandaale, kingi ja saapaid, mida toodetakse. Mõned mudelid olid päris trendikad ja eriti hinnatud pidid need olema välismaa noorte hulgas. Modelleerija juures nägime lõikeid ja neid tükke jalatsitest, millest valmistoode kokku õmmeldakse. See oli põnev. Saime teada, et jalatseid kavandatakse kohapeal. Masinad, millega detaile välja lõigatakse, olid küll vanad, aga põnevad, eriti meie klassi poiste jaoks. Edasi liikusime ühte suurde ruumi, kus oli väga palju töötajaid. Seal õmmeldi tükid kokku. Õmblejate töö kõitis enam tüdrukuid. Lisaks õmblejatele töötasid selles ruumis veel augustaja ja taldade panija.

Robin: Selles vabrikus on neli tööastet: juhatus, spetsialistid, oskustöölised ja lihttöölised. Ametitest jäid meelde meister-tehnoloog, õmbleja, juurdelõikaja ja liimija. Lõpus, kui töölehte täitsime, pidime ka ise ühe eriala valima, et kes me tahaksime olla, kui selles firmas töötaksime. Mina valisin nii naljaga pooleks katlakütja ameti. Tegelikult on see seal ohtlik töö, sest seal on väga kuum ja aparaadid suure surve all. Lõpuks kingiti meile kõigile nahast järjehoidjad, millele oli süda sisse lõigatud.

5. klass käis uudistamas Lõuna Prefektuuri Võru politseijaoskonnas.

Angelika, Keithlyn: kõigepealt näidati meile slaide, mille juurde räägiti, milles politseinike töö seisneb. Need politseinikud, kes liikluses korda hoiavad, mõõdavad kiirust ja jälgivad, et

autod oleksid korras. Pärast vaatasime nende tööks vajalikke vahendeid: relva (padruneid selles muidugi ei olnud), käeraudu, raadiosaatjat, nuia (seda kasutatakse hädaolukorras kurjategijate rahustamiseks), alkomeetrit ja huulikuid ning kuulivesti. Kuulivesti said soovijad selga ka proovida. Veel käisime ruumis, kus töötavad eksperdid, seal räägiti meile, kuidas uuritakse sõrme- ja jalajälgi, seal tehakse kurjategijatest pilte ka. Veel nägime arestikambrit, kuhu satuvad need kodanikud, kes purjuspäi tänavatel ja muudes avalikes kohtades korda rikuvad. See ruum haies jubedalt, tahtsime sealt kiiresti minema saada. Meie külaskäigu ajal ei olnud seal ühtegi kinnipeetavat. Kes tahtis, sai ise ka sõrmejälje anda. Politseimaja hoovis vaatasime erinevaid politseiautosid. Päeva kokkuvõtteks olime kõik kindlad, et politseinike töö on raske, kuid väga tänuväärne: nendest sõltub meie igapäevane turvalisus.

Matkamäng Kubjal

Kolmapäeval, 20. aprillil orienteerusime Kubjal. Sellel päeval tulime kooli spordirietes. Kõik olid põnevil, sest me ei teadnud, kuidas sellel aastal mäng korraldatud on. Kubjal ootas meid huvijuht. Ta selgitas, kuidas on vaja rajal liikuda, et kontrollpunktid ja ülesanded üles leida. Kui õpetussõnad saadud, asusime teele. Esimeses kontrollpunktis pidi kuulama lauseid, mida õpetaja luges, ja kui olid tema väitega nõus, pidid tegema õpetaja nimetatud liigutusi. Näiteks kui olid nõus, et prahti ei tohi metsa visata, pidi käsi plaksutama. See ülesanne oli vahva ja meeldis kõigile. Teises kontrollpunktis tuli leida erinevaid looduslikke materjale ning neist pilt koostada. Pärast panime finišis need uuesti kokku ja neid pildistati ka. Pildi juurde tuli igal klassil lugu jutustada. Metsas arutasime omavahel läbi, mida pildil kujutame, ja otsisime sobivaid oksi, käbisid, sammalt ja rohelist lehekesi. Meie pildil laulis isegi üks (käbi)linnuke. Kolmanda kontrollpunkti ülesanne oli päris keeruline. Toimus teatejooks, kus iga võistkonna liige jooksis niikaua, kui leidis lähedusest õpetaja poolt nimetatud taime. Siis sai teate edasi anda. Männiokka sai näiteks kohe jalgade juurest üles noppida, aga maasikalehe otsimiseks kulus mõnel jupike aega – neid lihtsalt oli vähe. Kui olime teel neljandasse kontrollpunkti, nägime suur-kirjurähni. Meie metsas viibimine häiris teda ja ta häälitset ärevalt. Neljandas kontrollpunktis seisime ringis ümber kasepuu ja igaüks pidi ütleva kase kohta ühe lause. Lõpuks mängisime ja meist tehti pilte. Meile see päev meeldis.

Kelly Leok ja Regnar Boitsov 4.b

Kiviaja päev

Need, kellel tunnistusel neljad-viied, said ka tänavu preemiaks väljasõidu. Sel aastal käisime Mõniste talurahvamuuseumis, kus toimus Kiviaja õppepäev. Ilm oli küll külm ja vihmane, aga juhendajad, kes meiega seal tegelesid, olid toredad ja päev kujunes põnevaks.

Meile räägiti, et vanasti valisid inimesed elupaigaks saare, mida ümbritses vesi: et oleks süüa ja juua ning et kiskjad neid ära ei sööks. Tuld tehti tokiga puud hõõrudes, natuke hiljem tulevurriga. Saime ka ise proovida tulevurri keerutada ning tulekivist sädemeid välja lüüa. Maitsesime ka kiviaja leiba, mis maitses väga hea. Veel saime kiviaja riideid selga proovida, nägime tollaseid tööriistu ja seda, kuidas siis maja ehitati. Lõpuks läksime savist asju voolima. Igaüks sai endale midagi teha. Natuke hirmus oli see, et tagasiteel vajus bussi tagumine ots kraavi. Tulime bussist välja ja teine buss sikutas meie bussi kraavist välja. Me õppisime sel päeval päris palju.

Kadi Lang, Eva-Maria Tiits, Kristina Talvik 4.a

2.a sätib oma pilti kokku

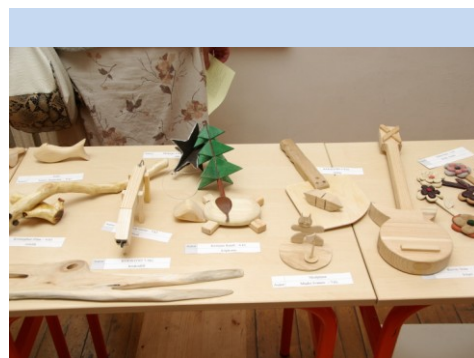
Kojas sai sooja

Tuld tehti tulevurriga

Mängude tund algklasside majas – 05.05.2011

Õpilastööde näitus kevadkontserdil – 13.05.2011

Abiks matkasellile

KEAT-projekti raames pidas 8. klassidele loengu matkatarkustest kaitseliitlane Kalev Kleiner. Kuna kevad-suvi on põnevate rännakute korraldamiseks eriti sobiv aeg, jagame hr Kleineri nõuandeid ka Postikaru lugejatega.

Metsa tuleb minna avalisilmi ja kes vaadata oskab, see ei jää seal hätta. Oluline on, et oskaksid

- oma võimeid tunnetada,
- kasutada kaarti ning kompassi,
- vajadusel liikuda loodusmärkide järgi,
- teha tuld kõikvõimalikes ilmastikutingimustes,
- vajadusel kasutada looduslikke vahendeid.

Meil on omad eluseadused, metsas kehtivad metsa omad. Kui soovime vastuolusid vältida, tuleb meil nendega arvestada. Mõned tähelepanekud:

Kui nastikud on inimesega kohtudes kiired põgenema, siis siksakilise seljamustriga rästik võtab enamasti sisse hoopis kaitsepositsiooni ning kui talle väga ligidale tikkuda, võib ta ka rünnata.

Kuna rästik nagu iga teinegi organism vajab eluks vett, võib rästikuid näha niiskemates metsakooslustes, rabades ja rannikualadel.

Metsise agressiivset käitumist põhjustab hormoonide regulatsiooni häire, mida esineb nii isas- kui ka emaslindudel, kuid sagedamini isastel. Tavaliselt võib aprillis toimuva metsisemängu ajal leiduda "hulle kukki", kes mänguekstaasis on võimelised ükskõik keda ründama.

Puugihammustuse vältimiseks tuleb oma keha tähelepanelikult üle vaadata. Entsefaliit ehk ajupõletik saabub

justkui gripp, pea- ja lihasvalude ning kõrge palavikuga umbes nädal pärast puugihammustust. Lisaks võivad esineda tasakaalu- ja nägemishäired koos lihaste halvatusesega.

Teine haigus, mida puugid levitavad, on borrelioos. Borrelioosi tekitab parasiit, kes satub inimese nahale koos puugi väljaheitega. Puukborrelioos on multisüsteealne põletikuline haigus, mis kahjustab närvisüsteemi nahka südant ja liigeseid.

Hobuse võib tappa juba peotäis näsiniine lehti. Mürgistusnähtudeks on esmalt tugev põletus suu limaskestadel. Ka lihtsalt vaigu sattumine nahale põhjustab raske põletuse ning hiljem haavandeid. Kui marjad liiguvad aga suust edasi, siis põhjustavad need kogu seedetee limaskestade põletusi, köht hakkab valutama, pea ringi käima, tõuseb palavik ja süda hakkab meeletult kiiresti lööma. Võib isegi teadvus kaduda. Surm aga saabub hingamishäirete tõttu.

Matkagrupi loomisel pidada silmas, et selle liikmed oleksid

- võrdselt võimekad – üks vanusegrupp,
- tuttavad, sõpruskond
- optimaalne grupi suurus on 4-12 inimest.

Väga olulised tegurid on

- kogenud matkajuhi olemasolu,
- et on paika pandud matka eesmärk ja marsruut,
- et matk planeeritaks vastavalt võimekusele.

Matkakotti pakkides jälgi, et

- vastu selga oleksid asetatud pehmemad esemed,

- varuriided ja pisiesemed oleksid pakitud eraldi kilekottidesse,
- enamkasutatavad esemed oleksid paigutatud välitaskutesse või kotis pealepoole,
- kotis olevad esemed ei tohi koliseda ega rappuda,
- kott peab olema tasakaalustatud.

Oluline on,

- et riietus vastaks aastaajale, ilmastikule ja matkaliigile,
- et jalanõud oleksid tugevad, kerged ja mugavad,
- kaasas peaks olema tuulepluus ning kampsun või fliis,
- et kaasas oleksid vahetussockid ja –pesu,
- et kaasas oleksid peakate ning hügieenivahendid.
- Vajadusel võtta kaasa vahetusrõivad ja –jalatsid.

Laagripaika valides

- väldi orus telkimist,
- arvesta, et mäetipp on tuultele avatud,
- ära paiguta telki puude alla, mille oksad võivad murduda,
- paiguta telk tasasele maale,
- telk olgu sipelgapesast vähemalt 50 m kaugusel,
- telgi avaus tuleb paigutada allatuult,
- lõke tuleb teha telgist allatuult,
- läheduses peab olema vett.

Kõige olulisem on, et võtaksite matkale kaasa reipa meele, hea tuju ja vahva(d) kaaslane(d)! Soovime kõigile matkasellidele toredaid retki!